

Klimat- och näringslivsdepartementet
Dnr: KN2024/O2313

Vår referens
Stina Andersson
stina.andersson@teknikforetagen.se
+46 72 210 17 53

Teknikföretagens remissvar Promemorian Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier

Teknikföretagens 4500 medlemsföretag står för en tredjedel av Sveriges export och över en miljon jobb. Vår uppgift är att stärka våra medlemmars konkurrenskraft och driva den hållbara utvecklingen framåt. Tillsammans med företag över hela landet formar vi teknikbranschens framtid – för vi är tekniksverige.

Teknikföretagens synpunkter

Vi välkomnar syftet med förslaget till de lag- och förordningsändringar som behövs för att komplettera EU-förordningen om batterier (förordning (EU) 2023/1542). På en övergripande nivå bidrar förslaget till de positiva miljömässiga konsekvenser som förväntas när EU-förordningen tillämpas i Sverige. Samtidigt kan det på individuell nivå leda till osund konkurrens mellan marknadens aktörer. Det finns därför skäl att noggrant överväga de ändringar som föreslås för att säkerställa att ambitionen med harmonisering kvarstår och att nationella särkrav undviks då detta försämrar den inre marknadens funktion.

En konkurrenskraftig inre marknad är helt central för att den cirkulära ekonomin ska fungera. Därför är vi positiva till all nationell reglering som främjar harmoniserade förfaranden, ändamålsenliga administrativa processer och kostnader som understöds av effektiv marknadskontroll och tillsyn. Det är viktigt att säkerställa att alla företag och organisationer verkar under samma regler för att främja rättvis konkurrens och hållbar utveckling. Detta är särskilt betydelsefullt med hänsyn till EU-förordningens komplexa krav som successivt ska genomföras under lång tid framöver. I dagsläget vet vi inte hur flera av dessa krav kommer att utformas på EU-nivå.

För att säkerställa förutsebarhet och proportionalitet är det nödvändigt att medlemsstaterna strävar efter regelförenkling och harmonisering. Medlemsländerna bör inte för tidigt och fullt ut utnyttja de befogenheter som EU-förordningen ger att fastställa kompletterande nationella administrativa åtgärder och förfaranden, inklusive avgifter och sanktioner. Detta gäller i synnerhet de delar av förslaget som avser finansieringen och kontrollen av avfallshanteringen samt offentliggörandet av produktinformation och

företagsuppgifter på andra aktörers webbplatser, utöver det som föreskrivs av EU:s harmoniserade lagstiftning.

Förslaget utgår från antagandet att producenterna både betalar kostnaderna för avfallshanteringen och tillgodogör sig värdet av material som återvinns. Vi ser att detta är en förenklad syn då värdekedjorna är väldigt komplexa. Det är viktigt att reglerna främjar en sund konkurrens inom området för alla berörda aktörer som bidrar till återföring av materialvärdet.

Tillsyn och marknadskontroll

Det är av stor vikt att kraven utformas så att de är tydliga, genomförbara och möjliggör effektiv tillsyn och marknadskontroll. Vidare bör en effektiv efterlevnad av kraven säkerställas genom information och riskbaserad marknadskontroll. Företag bör inte belastas med tillsyn och marknadskontroll enbart baserat på deras position i värde- eller leveranskedjan. I stället måste frekvensen och omfattningen av myndigheternas kontroll vara ändamålsenlig och baserad på reella risker för bristande regelefterlevnad (och effekterna därav). Den administrativa bördan och kostnaderna för företagen kan annars bli betydande.

Det är en stor utmaning att fyra olika marknadskontrollmyndigheter ska granska samma produkt eller batteri ur olika perspektiv. Vi ser betydande utmaningar vad gäller informationsdelning, sekretess med mera. Som situationen är idag får produktinformation inte delas mellan myndigheter utan måste begäras in separat av varje myndighet. Detta leder till ökad administrativ belastning för företagen och ökar också risken för att känslig information sprids vidare då informationen kommer att behöva delas med flera myndigheter. Härigenom kommer det att finnas fler möjligheter att begära ut information, och om den är sekretessklassad kan bedömningen variera mellan myndigheterna.

All information som rör batteriförordningen behöver sammanställas och göras tillgänglig för att underlätta för berörda parter, inklusive privatpersoner, organisationer och företag. Det är också viktigt att informationen anpassas för små och medelstora företag (SME) och konsumenter.

Marknadskontrollmyndigheterna måste ges tillräckliga resurser för att delta i ADCO-grupper eller andra relevanta kommissionsarbeten, samt i relevant standardiseringsarbete. Det är dessutom av betydelse att det finns god samordning mellan alla berörda marknadskontrollmyndigheter.

Marknadskontroll tillbörlig aktsamhet

Det råder oklarheter om vilka svenska företag som omfattas av kraven på tillbörlig aktsamhet enligt kapitel VII i batteriförordningen, eftersom terminologin och nettoomsättningsnivåerna i artikel 47 skiljer sig både från andra EU-regelverk i allmänhet och från definitionerna i 1 kap. 3§ årsredovisningslagen i synnerhet. Det är därför angeläget att förslaget kompletteras med tydligare definitioner av vilka företag som omfattas av kraven. Dessutom behöver det klargöras hur omsättningsnivåerna i

förordningen ska tolkas i förhållande till motsvarande belopp i den svenska årsredovisningslagen.

Miljösanktionsavgifter

Systemet med miljösanktionsavgifter ställer stora krav på att tillsynsmyndigheter och tjänstemän korrekt tillämpar reglerna, särskilt med avseende på sanktionens proportionalitet i förhållande till den sanktionerade handlingen. Ett beslut om miljösanktionsavgift är tänkt att vara en snabb reaktion på en överträdelse, och det bör inte finnas utrymme för tolkning kring överträdelsens omfattning eller storleken på den avgift som aktualiseras i det enskilda fallet.

Det aktuella förslaget innehåller nya bestämmelser om miljösanktioner vid överträdelser av olika produkt- och hållbarhetskrav i batteriförordningen. Sanktionsbestämmelserna har dock utformats på olika sätt, där sanktionerna har kopplats antingen till ett batteri av en viss batterikategori eller, i andra fall, per batteri. Detta medför stort utrymme för tolkning av vad som anses utgöra en överträdelse och av avgiftens storlek, det vill säga om sanktionsavgiften i bestämmelsen ska tolkas som ett takbelopp eller om avgiftens storlek ska beräknas per bristfällig batterienhet, parti, batch eller kategori.

Offentliggörande av uppgifter på webbplatser

Kraven på producentorganisationer att offentliggöra uppgifter på sina webbplatser om vilka företag som anlitar dem, samt på vilka grunder producentansvarsorganisationen väljer att anlita andra aktörer för att hantera förbrukade batterier, eroderar skyddet för affärs- och företagshemligheter. Detta innebär att känslig information om kommersiella kopplingar och affärsstrategier riskerar att bli offentlig, vilket strider mot artikel 57.5 i batteriförordningen som betonar vikten av att bevara skyddet för sådan information. Dessutom skapar detta osunda konkurrensförhållanden på marknaden, särskilt när motsvarande krav inte ställs på företag i andra medlemsstater, vilket ger aktörer på andra EU-marknader konkurrensfördelar jämfört med de som verkar på den svenska marknaden.

Genomförandetid

Avslutningsvis, med beaktande av de omfattande nya krav som ställs på industrin, är det viktigt att skäligen och tydliga omställningstider ges. Dessa behöver vara längre än i det nuvarande förslaget för att säkerställa ett bra genomförande.

Vi föreslår att införandedatumet 18 augusti 2025 förskjuts med (minst) ett år, liksom alla andra tidpunkter kopplade till detta datum (såsom godkännande för insamlingssystem, anmälan, rapportering enligt den nya förordningen etc.). Det finns risk för problem för alla berörda parter, inte minst ansvariga myndigheter; det är tveksamt om de kommer kunna hantera alla de ansökningar som annars skulle inkomma under perioden april till augusti 2025. Utifrån det liggande förslaget kan det ifrågasättas om myndigheterna kommer hinna ta fram tillräckliga vägledningar inför 18 augusti 2025. Med ett framflyttat

införandedatum ges tid för en korrekt implementering, där alla myndigheter får tid att upprätta korrekta kravspecifikationer. Om inte myndigheten har fått sin organisation på plats i god tid kommer inte heller företagen kunna få nödvändiga beslut, vilket kommer innebära stora problem för berörda företag.

Maria Rosendahl

Näringspolitisk chef

Stina Andersson

Ansvarig miljö- och
kemikaliefrågor